

La cursa electoral a la UIB

La Universitat de les Illes Balears (UIB) està en fase pre-electoral. La cursa per ocupar el rectorat, està en marxa. Nadal Batle, l'actual rector, convocarà les eleccions probablement pel mes de juny i ell, així ho ha anunciat, no s'hi presentarà.

Al 1982 la UIB elegia rector Nadal Batle. En pocs anys aconseguí crear una universitat moderna i competitiva amb premis internacionals de recerca en diverses disciplines i amb la consolidació de la UIB entre les universitats més destacades de l'estat quant a docència i investigació. Però amb els anys apareixen les primeres crítiques contra la seva manera d'exercir la gestió. Els crítics l'acusaven de manca de transparència i d'excessiu personalisme en la gestió. Batle no en feia aparentment gaire cas i anava a la seva. Tres noves eleccions a rector van ser guanyades per Nadal Batle, sense que ningú no s'atrevisís a fer-li ombra. Però els greuges i les divergències d'opinió s'anaven fent cada vegada més paleses. El col·lectiu de crítics amb Nadal Batle augmentava any rere any.

A la primavera de 1993 els ànims al campus de la UIB començaven a estar d'allò més escalfats i Nadal Batle convoca eleccions anticipades a rector. Els sectors de l'oposició l'acusen de convocar-les "per sorpresa" i amb la intenció de no deixar organitzar una candidatura alternativa i, sobretot, amb l'objectiu, diuen, d'"eternitzar-se" en el poder.

Al mes de febrer són les eleccions. L'oposició

al rector, per primera vegada, s'organitza. Un antic vice-rector de Batle, el catedràtic de dret Miquel Coca —que en moltes especulacions havia aparegut com el delfí del rector— encapçala una candidatura alternativa. L'oposició fins i tot crea una mena d'estructura permanent sota el nom de Claustre'96. Els esdeveniments es precipiten i la campanya és dura: acusacions de nepotisme i d'amiguisme contra Batle. Els sectors propers a Batle insinuen campanyes contra el rector provinents de sectors ideològics tan divergents com l'extrema dreta, conservadors en general i fins i tot comunistes; tots amb l'objectiu de desallotjar Nadal Batle i el seu equip del poder, canviar el rumb de la UIB i, especialment, posar fi al model d'universitat moderna i competitiva que, diuen, promovia Nadal Batle.

El rector aconseguí superar clarament l'oposició en les eleccions. El tràngol ha estat amarg. Els nervis, molts. Dies després de la victòria, Nadal Batle ho celebra amb molts dels que li han donat suport. Mai no havien tengut tanta i tan forta oposició.

La lògica indicava que una vegada superat el trànsit electoral les coses havien de tornar a la normalitat. Però no va ser així. L'oposició, lluny de disminuir la pressió, la va incrementar.

Joan Oliver: "La meva candidatura és la continuació del projecte originari de Batle, però amb nous ànims i noves maneres, ja que el rector no

ha fet pràcticament res durant els dos darrers anys."

Gonzalo Quintero: "Hi ha prou amb conèixer Batle per veure que les diferències de personalitat entre ell i jo són molt grans i les coincidències mínimes; no puc ser el candidat continuista."

Llorenç Huguet: "És innegable que tenc un germà del Partit Popular, però jo no tenc cap adscripció política i la gent del nostre equip és molt diversa."

Al factor intern se suma ara un factor extern: les crítiques de l'oposició es veuen amplificades per la cura que té un diari local a fer-se ressò de totes les informacions negatives que afecten Nadal Batle i el seu equip. Durant mesos i mesos apareixen quasi diàriament crítiques i acusacions: competència deslleial amb empreses privades, manca de democràcia interna, obscurantisme en la gestió... Els sectors propers al rector parlen clarament d'una campanya en la qual s'implicarien des de qüestions ideològiques, a xantatges, passant per greuges personals.

A mesura que les informacions negatives d'aquest diari —informacions que no són recollides tan àmpliament pels altres quatre diaris mallorquins— es fan més constants i més intenses, l'oposició interna intensifica les crítiques. La primavera de 1994 Claustre'96, que aleshores era representat públicament per la catedràtica d'Història de l'Art Catalina Cantarelles, comença a demanar la dimissió de Batle i la convocatòria d'eleccions. I insinuen que podrien presentar una moció de censura.

L'assumpte Brokerval, que esclata a començament d'estiu, esquitxa la UIB. El gerent, Lluís Pinya, i el rector són acusats d'obscurantisme en la gestió dels doblers que UIB havia invertit a través de Brokerval. Claustre'96 anuncia una moció de censura.

A començament de l'actual curs es presenta la moció. Catalina Cantarelles és la candidata a substituir Nadal Batle. La pressió, a través de les múltiples vies, ja havia fet ferida en el rector i en el seu equip. Nadal Batle té, fins i tot, un

inici d'atac de cor. És hospitalitzat durant un parell de dies. Retorna al despatx rectoral, però ja té clara la decisió: convocarà eleccions i no s'hi presentarà. Així ho anuncia enmig d'una multitudinària conferència de premsa a mitjan mes de setembre. Durant la compareixença davant els mitjans, Batle llegeix les conclusions de l'informe elaborat per la inspecció de les autoritats acadèmiques de Madrid que és, en termes generals, favorable a la gestió feta i no implica cap membre de l'equip rectoral en cap irregularitat greu ni, encara menys, troba cap ombra d'hipotètics comportaments delictius, tal i com s'havia insinuat.

Claustre'96, a pesar de l'anunci d'eleccions, presenta la moció i la perd. Nadal Batle canvia alguns membres del seu equip el mateix octubre. Al desembre el gerent dimiteix per l'assumpte Brokerval.

Comença llavors la llarga cursa per ocupar Son Lledó, la seu del rectorat de la Universitat de les Illes Balears. Un despatx que durant tretze anys ha estat ocupat per Nadal Batle i Nicolau. És l'inici de la successió.

Els pre-candidats. Immediatament després que Nadal Batle anunciàs que convocaria eleccions i que ell no s'hi presentaria, es posaren en marxa diversos grups amb l'objectiu de crear candidatures per aspirar al càrrec de rector. Els primers indicis sobre la cursa electoral, els dona el catedràtic de Ciències de la Computació i Intel·ligència Artificial Llorenç Huguet. Huguet —menorquí nascut a Ferreries el 1952— anuncia a través d'una entrevista a un diari local la seva

intenció de presentar-se a les eleccions. Es proclama com el candidat del consens, com la necessària tercera via entre el *nadalisme* i els opositors de Claustre'96. En principi no obté gaires suports. Sembla que els sectors que donen suport a Nadal Batle no se'n refien gens. Els rumors que és el candidat del PP, i del Govern Canellas, comencen a estendre's. El catedràtic és germà de Joan Huguet, antic vice-president del Govern i actual president del Consell Insular de Menorca. "És innegable que tenc un germà del PP, però això no vol dir res, jo no tenc cap adscripció política i la gent del nostre equip és molt diversa, dir que la meua candidatura és del PP és una simplificació exagerada", ha assegurat a aquest setmanari.

Posteriorment sorgeix la candidatura de Joan Oliver, l'actual secretari general de la UIB i catedràtic de Dret Constitucional. Nascut a Palma el 1959, Oliver es presenta com la "continuïtat del projecte originari de Nadal Batle", defensor del model impulsat per l'actual rector i disposat a mantenir-lo, "però amb nous ànims i noves maneres". Joan Oliver rebutja qualsevol interpretació en clau política de la seva candidatura. És militant del PSOE des del 1979, però assegura que "ni el PSOE m'ha demanat que m'hi presenti ni jo li he demanat permís, no hi ha cap rerefons polític de partit en la meua decisió; de fet jo he col·laborat amb en Nadal, que és un nacionalista de dretes, sense cap problema de tipus ideològic".

Dos dies abans d'escriure aquest reportatge l'actual vice-rector —ho és des de la darrera remodelació de l'equip de govern del 94— d'ordenació acadèmica i catedràtic de Dret Penal, Gonzalo Quintero, feia pública la seva intenció d'optar a l'elecció de rector. A pesar de ser membre de l'equip de Batle i que per molts és el candidat "oficial", Quintero rebutja qualsevol caràcter continuista: "L'únic que ha manifestat el seu caràcter continuista és Joan Oliver; hi ha prou amb conèixer el professor Batle per veure que les diferències de personalitat són molt grans i les coincidències mínimes; no puc ser de cap manera el candidat continuista."

A més dels tres pre-candidats que ja s'han mostrat públicament, pot haver-hi una nova candidatura. La de l'oposició organitzada, Claustre'96. Tot i que aquesta possibilitat existeix, el nou portaveu de Claustre'96, el catedràtic de Física Teòrica Lluís Mas, afirma: "El més important per nosaltres és que les diverses candidatures assumescuin persones que ens mereixen confiança, que siguin persones de les quals estiguem segurs que compleixen el que diuen; això és el que veritablement ens importa perquè amb els programes ens podem posar d'acord, però un programa que després no es compleix —com ha fet Nadal Batle— no serveix de res."

A pesar de les dificultats per dibuixar un es-

ÒPERA

IX TEMPORADA DE PRIMAVERA

Giacomo Puccini

MADAMA BUTTERFLY

DIES 16 • 19 • 22 DE MARÇ

ILONA TOKODY

DIRECCIÓ ESCÈNICA
I. RODRIGUEZ ARAGON

DIRECCIÓ MUSICAL
RENATO PALUMBO

W. A. Mozart

DON GIOVANNI

DIES 5 • 7 • 9 D'ABRIL

CARLOS ALVAREZ

DIRECCIÓ ESCÈNICA
STEFANO PODA

DIRECCIÓ MUSICAL
RENATO PALUMBO

Giuseppe Verdi

MACBETH

DIES 9 • 11 • 13 DE MAIG

JOAN PONS

DIRECCIÓ ESCÈNICA
SERAFIN GUISCAFRE

DIRECCIÓ MUSICAL
ROMANO GANDOLFI

Giacomo Puccini

TURANDOT

DIES 1 • 3 • 5 DE JUNY

BARBARA DE MAIO • D. GÁLVEZ-VALLEJO

DIRECCIÓ ESCÈNICA
SERAFIN GUISCAFRE

DIRECCIÓ MUSICAL
PHILIPPE BENDER

CONCERT • Sergei Prokofiev

ALEXANDER NEVSKY

CONCERT • Carl Orff

CARMINA BURANA

DIA 17 DE MAIG

DIRECCIÓ
FRANCESC DONNÉN

CORS DEL TEATRE PRINCIPAL

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BALEARS "CIUTAT DE PALMA"

Consell Insular de Mallorca
Reserves Tel. (971) 72 55 43
Taquilla oberta des de les 17,30 hs.
Totes les funcions començaran a les 21,00 hs.

quema correcte dels equilibris de poder que en aquest moment es donen a la UIB, a partir de les fonts consultades es pot fer una aproximació bastant exacta. Des de fa dos anys hi ha dues parts enfrontades (Claustre'96 i els que donaven suport a Nadal Batlle). Quan sorgeix la candidatura d'Huguet, els partidaris de Nadal desconfien del catedràtic menorquí i cerquen alternatives. En principi es parla de dos possibles candidats "nadalistes": els vice-rectors Bernat Sureda i Andreu Palou. Al llarg dels següents mesos, membres d'importants departaments que eren *nadalistes* en bloc comencen a contactar amb Huguet. Els sedueix la idea d'un candidat nou que no tenguí imatge de continuïsmes. Una part dels *nadalistes* consideren que el més important és arribar al màxim consens, i això ho pot assegurar Huguet. Aleshores es produeix un trencament del bloc *nadalista*. Un sector donarà suport a Huguet. De l'altre sorgiran dues candidatures: la d'Oliver primer i, després, la de Quintero. Per la seva part Claustre'96 insinua un possible suport a Huguet. La continuació lògica d'aquesta anàlisi seria que, finalment, es presentassin Gonzalo Quintero, amb el suport d'Oliver, i Llorenç Huguet, amb el suport d'una part de Claustre'96 i una part d'antics *nadalistes*. De tota manera, en una universitat on només compta el vot individual dels claustrals, les anàlisis en funció d'esquemes senzills de relacions de poder es poden veure fàcilment alterades per la realitat.

Final d'etapa. Tots els pre-candidats es refereixen a la situació actual com el "final de l'etapa de Nadal Batlle". L'anàlisi, però, és diferent segons l'interlocutor. Per Lluís Mas, de Claustre'96, el que s'ha d'acabar "és la manera que ha tingut Nadal Batlle de gestionar la universitat. La seva gestió ha anat empitjorant: poca discussió, tendència al favoritisme, llistes negres i blanques, una gestió econòmica cada vegada més dolenta, poca o nul·la transparència, manca d'informació fluida..."

Segons el catedràtic de Física Teòrica, Claustre'96 sorgeix a les eleccions de 1993 amb la candidatura de Miquel Coca, quan un grup de professors de diversos departaments i d'ideologies diverses es plantegen un funcionament normal de la Universitat, amb una participació democràtica i professional en tots els àmbits.

Gonzalo Quintero comença per negar una divisió del Campus: "la divisió entre batlistes i antibatlistes és una simplificació sense sentir", afirma. Aquest catedràtic de Dret Penal considera que amb Batlle s'acaba una etapa. Els enfrontaments que hi puguin haver hagut són en part, a judici de Quintero, "fruit de gelosies exagerades entre el professorat de ciències i humanitats". Tot i no negar que existeixen divergències, Quintero considera que "hi ha una obsessió d'un diari que ha donat 240 portades

**Nadal Batlle (dalt),
que és rector
d'ençà el 1982, té
un grup d'oposició
organitzat des del
1993 que s'anomena
Claustre'96,
i del qual és ac-
tualment portaveu
Lluís Mas (baix):
"La gestió de Na-
dal ha anat empit-
jorant amb els
anys."**

en un any, a la UIB; és una obsessió patològica que ha produït una imatge de conflictivitat. Si bé és cert que hi ha una certa tensió interna, no és ni de bon tros del volum que fan suposar aquestes informacions".

Joan Oliver considera que després de tretze anys de rector, Nadal Batlle "ha sofert un lògic cansament, a més s'han produït decisions equivocades i dissensions dins l'equip de govern" i sobretot a partir de les eleccions de 1993 s'ha donat una radicalització tant de Nadal com de Claustre'96 que ha fet que la situació sigui complicada. Oliver també opina que la imatge de conflictivitat de la UIB s'ha vist amplificada per *El Día del Mundo*: "Aquest diari porta una campanya —amb un objectiu de mercat, supòs que legítim— d'informacions que sempre són negatives cap a la Universitat. Si qualcú no m'és llegeix aquest diari se'n duria la imatge que això és una olla de cargols i que no té remei... i no és cert". Oliver es mostra seguidor del model d'UIB de Batlle, amb matisos: "compartesc el model d'universitat que ha impulsat en Nadal, el que no compartesc és l'actitud dels darrers dos anys, en què no va fer pràcticament res. Crec que cal recuperar el projecte inicial, el projecte d'universitat catalana, científicament rendible i disposada a treballar en les qüestions de tecnologia punta, com la informàtica".

Llorenç Huguet defuig qualsevol interpretació en clau bèl·lica. "Aquí no hi ha cap guerra —sentència—. L'explicació de la tensió que viu el món universitari és que hem arribat al final d'una etapa. Hi havia una gent que volia mantenir-se i una altra que volia un canvi. Això ha provocat un certa crispació. Davant aquest enfrontament Huguet reclama una procés de relleu en el poder universitari que assegurí que tothom hi pugui participar: "Estic segur que en la nova etapa, sigui qui sigui el rector, s'haurà de comptar amb el màxim possible de gent, s'ha de cercar un via que no reflectesqui ni la ruptura ni el continuïsmes". Aquesta via és el que anomena Huguet "la candidatura de consens que nosaltres impulsam, amb un programa en què pot participar tothom qui vulgui aportar la seva visió; la nostra és una candidatura dinàmica que arriba a tothom".

A començ d'abril està previst que es constitueixi el nou Claustre, que és l'encarregat d'elegir rector. A partir d'aleshores el camí cap a la convocatòria d'eleccions és obert. Només depèn del rector. Segons la impressió majoritària detectada en el campus, Nadal Batlle convocaria eleccions perquè es fessin durant el juny. D'aquesta manera s'evita la coincidència amb les municipals i autonòmiques i, alhora, permetria que al juliol ja hi hagués nou rector per afrontar el començament del curs ja instal·lat a Son Lledó. **Miquel Payeras**